

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 23/2024

10.9.2024

Grunderna för beredningen av budgeten för 2025

Det ekonomiska nuläget

Under innevarande år har den ekonomiska tillväxten varit svag. Enligt [Finlands banks](#) bedömning (13.8.2024) har recessionen snart nått botten och ekonomin återhämtar sig så småningom från recessionen. De kortsiktiga prognoserna förutspår en svag ekonomisk utveckling. Inflationen har under innevarande år avmattats på bred front och räntesänkningen stöder återhämtningen. Trots den ökade köpkraften är konsumenternas förtroende för den ekonomiska utvecklingen fortfarande svagt, vilket förebådar en blygsam utveckling av den privata konsumtionen. Exporten har hållits på samma nivå som i början av året och det finns också positiva tecken inom byggbranschen. Trenden för sysselsättningsgraden ligger fortfarande på en hög nivå, även om arbetsmarknaden klart har försvagats under innevarande år. Sysselsättningsgraden väntas dock stiga redan 2025 i takt med att ekonomin återhämtar sig. De offentliga finanserna kommer att fortsätta uppvisa underskott under de närmaste åren och den offentliga skuldkvoten fortsätter att öka trots regeringens anpassningsåtgärder. Den svaga konjunkturen och de allt större ränteutgifterna för den offentliga skulden försvårar balanseringen av de offentliga finanserna.

Inflation

Inflationen, den årliga förändringen i konsumentpriserna, var 1 procent i juli 2024, medan den vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare var 5,6 procent. ([Statistikcentralen; 14.9.2024](#)).

Inflationen har avtagit i stor utsträckning under 2024, men skatteändringarna, såsom höjningen av mervärdesskatten, höjer konsumentpriserna och deras inverkan på konsumentpriserna är som störst 2025. Trycket på prishöjningar ökar också i och med den förbättrade konjunkturen ([Finlands bank, 11.6.2024](#)).

Enligt finansministeriets prognos i juni blir inflationen 2025 i genomsnitt 1,6 procent (FM 17.6.2024) och enligt Finlands banks prognos 2,0 procent (11.6.2024). Enligt bankernas senaste prognoser blir inflationen något högre, 2,2 procent (OP 20.8.2024) respektive 1,6 procent (Sparbanksgruppen 7.8.2024).

Bruttonationalprodukten

Enligt [Statistikcentralens preliminära uppgifter](#) ökade bruttonationalprodukten under andra kvartalet 2024 med 0,4 procent jämfört med föregående kvartal. Den arbetsdagskorrigerade bruttonationalprodukten var 0,7 procent lägre än motsvarande kvartal året innan.

För 2025 förutspår Finlands bank en ekonomisk tillväxt på 1,2 procent (11.6.2024). Finansministeriets prognos för 2025 (17.6.2024) är 1,6 procent. Affärsbankernas prognoser varierar mellan 1,4 och 2 procent.

De senaste ekonomiska prognoserna för Finland finns samlade på Finanssiala ry:s [webbplats](#).

Sysselsättning och utveckling av inkomstnivån

Sysselsättningsläget har försämrats under året. Antalet nya lediga jobb har minskat och antalet arbetslösa arbetssökande, permitterade och långtidsarbetslösa har ökat. Trenden för sysselsättningsgraden var 72,4 procent i juli, vilket är 0,9 procentenheter lägre än i juli 2023. Trenden för arbetslöshetsgraden var 8,3 procent, vilket är 1,0 procentenheter högre än ett år tidigare. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning fanns det 54 000 fler sysselsatta i juli än ett år tidigare. ([ANM, 20.8.2024](#))

Enligt [Statistikcentralens preliminära uppgifter](#) (31.5.2024) steg förtjänstnivåindexet, som beskriver utvecklingen av medellönerna för ordinarie arbetstid bland heltidsanställda löntagare, i januari–mars 2024 med 3,9 procent jämfört med motsvarande tidpunkt året innan. Även om de nominella inkomsterna steg, sjönk realinkomsterna jäm-

fört med sista kvartalet 2023. Minskningen av realinkomsterna under början av året påverkades av att de avtalsenliga höjningar som skulle utbetalas 2024 då ännu inte hade betalats inom många avtalsområden och att inflationen under början av året därmed inte hade haft någon inverkan.

Sysselsättningen förväntas återhämta sig nästa år i och med den ekonomiska tillväxten. Regeringens sysselsättningsåtgärder och invandringen ökar arbetskraftsutbudet. Sysselsättningsgraden stiger till 73,1 procent 2025. (FM, 17.6.2024)

Församlingarnas medlemsantal

Antalet medlemmar i kyrkan beräknas minska med ca 6,9 procent från 2023 till 2028 (Kyrkans statistiktjänst). I den långsiktiga prognosen uppskattas medlemsantalet minska med knappa 10 procent fram till 2030 och med cirka 21 procent fram till 2040. Antalet beräknas minska med cirka 755 000 medlemmar under 2023–2040.

Kyrkoskatteprognoser

Kyrkostyrelsen har liksom tidigare år beställt en skatteinkomstprognos av FCG. Skatteinkomstprognosen finns i [Sacrista](#). Skatteinkomstprognosen är liksom under tidigare år inte inflationsjusterad.

I fråga om ökningen av kyrkoskatten var år 2023 exceptionellt jämfört med tidigare år. Mängden kyrkoskatt ökade med 105,2 miljoner euro (+11,3 %) jämfört med 2022. Sammanlagt redovisades 1 035 miljarder euro i skatt. År 2023 ökade skatteinkomsterna i nästan alla församlingar (97 %). Bakom den exceptionella ökningen av skatteinkomsterna låg den skattereform som trädde i kraft i början av 2023 till följd av social- och hälsovårdsreformen och som ökade realavkastningen av kyrkoskatten.

Till de ökade församlingsspecifika skatteinkomsterna bidrog kommunens skattebas, de lönebeslut som fattades till följd av den höga inflationen, ökningen av de i huvudsak inflationsbundna pensionsinkomsterna och de ekonomiska församlingens enheternas beslut om kyrkoskatten.

Utvecklingen av kyrkoskatteintäkterna 2025 påverkas av de ändringar i inkomstskattelagen och vissa andra skattelagar som regeringen gjort som anpassningsåtgärder samt av den så kallade kanaliseringslösningen som syftar till att öka kommunernas skatteinkomster. Som bieffekter av dessa åtgärder förbättras också intäkterna av kyrkoskatten,

eftersom kyrkoskatten bestäms enligt samma skattebas som kommunalskatten. Kyrkoskatteintäkterna beräknas öka avsevärt till följd av dessa åtgärder.

Statlig finansiering

Den statliga finansieringen är en kompensation för kostnader för begravningsverksamheten och folkbokföringen samt förvaltningen av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre, vilka hör till de samhälleliga uppgifter som ålagts församlingarna genom lag. Kyrkan producerar de ovannämnda tjänsterna för alla, både för kyrkans medlemmar och för dem som inte hör till kyrkan. Finansieringen grundar sig på lagen om statlig finansiering till den evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter 430/2015, som trädde i kraft 1.1.2016.

Enligt lagen beviljar undervisnings- och kulturministeriet årligen kyrkan finansiering, som 2016 uppgick till 114 miljoner euro. Finansieringsbeloppet skulle enligt lagen årligen höjas så att det motsvarar förändringen i den allmänna prisnivån enligt konsumentprisindex, vilket inte har utfallit som planerat. Den senaste nedskärningen i finansieringen var regeringens indexfrysning på 1 procentenhet för 2024–2027 som en anpassningsåtgärd.

I [finansministeriets förslag till budget för 2025](#) föreslås nu att anslaget för evangelisk-lutherska kyrkans samhälleliga uppgifter ska minskas med nästan 20 miljoner euro. Som grund för nedskärningen anges att kyrkoskatteintäkterna ökar till följd av slopandet av förvärvsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen och sänkningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Den statliga finansieringen föreslås uppgå till 104 906 000 euro för 2025.

I Kyrkans centralfonds budgetförslag föreslås det att av detta belopp, 104 906 000 euro, ska 94 078 900 euro fördelas mellan församlingarna. Av detta ska 8 259 700 euro användas för underhåll av församlingarnas kulturhistoriskt värdefulla byggnader och lösöre så att 7 949 700 euro anvisas för byggnadsunderstöd till församlingarna, 240 000 euro för administration och utveckling av fastighetsförvaltningssystemet Basis och 2 567 400 euro för medlemsdatasystemet Kirjuri.

Kyrkomötet beslutade i november 2023 att Kyrkostyrelsen ska utreda metoder för att revidera fördelningsgrunderna för den statliga finansieringen (euro/kommunmedlem) så att finansieringen i fortsättningen ska styras till de ekonomiska församlingsenheterna på

mer rättvisa grunder än tidigare och att fördelningsgrunden för den statliga finansieringen mer noggrant än i nuläget ska motsvara kostnaderna för de lagstadgade förpliktelser som kyrkan ålagts av staten. Kyrkostyrelsen har under våren gjort en utredning utifrån vilken man föreslår att man som fördelningsgrund från och med 2026 använder en modell där viktkoefficienterna är sådana att 15 procent av den summa som fördelas till församlingsenheten baserar sig på församlingsenhetens relativa andel enligt kulturarvsindex, 15 procent på det fastställda invånarantalet i församlingsenheten för föregående år, 35 procent på den relativa andelen enligt antalet avlidna på församlingsenhetens område som ett fem års glidande medelvärde och 35 procent på antalet begravda på församlingsenhetens område som ett fem års glidande medelvärde. År 2025 föreslås vara en övergångsperiod, under vilken hälften av den finansiering som delas ut till församlingarna fördelas enligt den nuvarande fördelningsgrunden euro/kommunmedlem och hälften enligt den nya fördelningsgrunden. Det slutliga beslutet fattas av kyrkomötet i november.

Avgifter till kyrkans centralförvaltning

Avgiften till Kyrkans centralfond, 6,5 % (förslag)

Kyrkans centralfonds grundavgift, som bestäms på basis av den kalkylerade kyrkoskatten, är 6,5 procent. Avgiften har varit oförändrad sedan 2018 och ingen ändring föreslås heller för 2025.

Pensionsfondsavgiften, 5 % (förslag)

Pensionsfondsavgiften, som bestäms på basis av kyrkoskatten, är 5 procent. Avgiften har varit oförändrad sedan 2018 och ingen ändring föreslås heller för 2025.

Beräkning av församlingens fondavgifter

Församlingarna kan redan på förhand beräkna storleken på både centralfonds- och pensionsfondsavgiften. Båda avgifterna grundar sig på kyrkoskatten skatteåret 2020. Församlingsspecifika förhandsuppgifter om kyrkoskatten för skatteåret 2023 finns på webbsidan Tjänster för skattetagare under Övrig statistik: Förhandsuppgifter om enskilda församlingars kyrkoskatt för skatteåret 2023 finns på webbtjänsten för skattetagare under Övrig statistik: Debiterad skatt, uppgifter för skatteåret 2023 (uppdaterad 20.7.2021),

[tabell N181](#) (veronsaajat.vero.fi). De slutgiltiga uppgifterna offentliggörs när beskattningen har färdigställts i början av november. Den kalkylerade kyrkoskatten beräknas så att församlingens kyrkoskatteintäkter för skatteåret 2023 divideras med församlingens kyrkoskatteprocent för 2023.

Kyrkomötet fattar beslut om storleken på båda avgifterna i november.

Beskattningskostnader

Enligt lagen om Skatteförvaltningen (30 §) betalar de ekonomiska församlingensenheter 3,2 procent av Skatteförvaltningens verksamhetsutgifter som beskattningskostnader. Beräkningsgrunderna för beskattningskostnaderna i en enskild församlingensenhet bestäms i sin tur enligt lagens 31 §. Skatteförvaltningen publicerar preliminära uppgifter om församlingarnas beskattningskostnader 2024 under september månad i [webbtjänsten för skattetagare](#). Församlingarna betalade 13,7 miljoner euro i beskattningskostnader 2023.

Beskattningskostnadsandelen tas ut av församlingarna i fyra poster i samband med de periodiska redovisningarna i mars, juni, september och december.

Lönekostnader

Kyrkans nya tjänste- och arbetskollektivavtal (KyrkTAK) som trädde i kraft den 1 mars 2023 gäller fram till den 28 februari 2025. Avtalsperioden är 24 månader.

I detta skede finns inga uppgifter om höjningarna 2025. Semesterpenningen betalas enligt KyrkTAK.

Lönebikostnader

Pensionsavgifter

Kyrkomötet i november fastställer församlingarnas lönebaserade pensionsavgift för nästa år. År 2024 har den varit 28,7 procent.

Dessutom fastställer social- och hälsovårdsministeriet arbetstagarnas pensionsförsäkringsavgifter senare i år (november), men om de förblir oförändrade blir pensionsförsäkringsavgiften nästa år 7,15 procent för arbetstagare (under 53 år och personer som fyllt

63 år) och den förhöjda arbetspensionsförsäkringsavgiften för 53–62-åringar 8,65 procent av lönerna. Den genomsnittliga pensionsavgiften för arbetstagare är således ca 7,7 procent. Arbetsgivarens andel blir således cirka 21 procent av lönerna.

Övriga lönebikostnader

Det föreslås att arbetsgivarens [sjukförsäkringsavgift](#) 2025 ska vara 1,75 procent (1,16 procent 2024). Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringsavgift beräknas vara 0,27 procent av lönesumman upp till lönesummans gräns 2,46 mn euro per år (0,27 procent 2024) och den högre avgiften 1,09 procent av lönesumman (1,09 procent 2024) för den del av lönesumman som överstiger 2,46 mn euro. De övriga arbetsgivaravgifterna är i medeltal cirka 0,6 procent. De slutliga besluten fås i november.

Kostnader för byggnadsunderhåll

[Enligt Statistikcentralen](#) (14.6.2024) minskade kostnaderna för fastighetsunderhåll med 0,6 procent under första kvartalet 2024 jämfört med motsvarande period 2023. Av kostnadsposterna för fastighetsunderhåll steg kostnaderna för avfallshantering mest, med 6,6 procent. Elkostnaderna sjönk med 21,2 procent. Sett till byggnadstyp sjönk underhållskostnaderna med undantag av bostadsbyggnader.

Uppgifterna för det andra kvartalet publiceras under september på Statistikcentralens webbplats.

Redovisningen av budgetanslag till missionsorganisationerna

Kyrkans missionsorganisationer och Kyrkans Utlandshjälp önskar att församlingarna meddelar om understöd som beviljats organisationerna genast när besluten om dem har fattats. Det här skulle ge organisationernas ekonomiplanering en säkrare grund. Organisationernas önskemål skulle bäst tillgodoses genom att församlingarna redan vid budgeteringen beslutar hur bidragsanslaget fördelas mellan organisationerna. En rekommendation om fördelningen av församlingarnas budgetanslag till kyrkans missionsorganisationer har publicerats: <https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/tilastot-ja-asiakirjat/kirkon-lahetystyon-ja-kansainvalisen-avustustoiminnan-tilastot/> Biskopsmötet rekommenderar att församlingarna använder minst 3 % av församlingens skatteinkomster till missionsarbete och internationell diakoni via kyrkans avtalsorganisationer.

Ekonomiskt understöd till församlingarna

Församlingsekonomierna kan ansöka om understöd för komplettering av skatteinkomster och prövningsbaserat understöd. Beloppet av understöd för komplettering av skatteinkomster per församlingsenhet bestäms utifrån en kalkyl. Närmare information om understöden och anvisningar för ansökan finns i Sacrista: [Förvaltning och ekonomi – Centralfonden – Understödssystemet](#).

Att beakta vid beredningen

I och med regeringens ändringar i beskattningen förväntas församlingarnas skatteinkomster öka betydligt 2025. Samtidigt skär regeringen ner den statliga finansieringen för församlingarnas samhällliga, lagstadgade uppgifter. Statlig finansiering och skatteinkomster är inte jämbördiga inkomstkällor, eftersom de är avsedda för olika ändamål.

Kyrkoskatteintäkterna ska användas till utgifter för församlingens egentliga verksamhet, medan den statliga finansieringen används för att finansiera skötseln av lagstadgade samhällliga uppgifter (begravningsplatser, folkbokföring, kulturarv).

Därför ska kostnaderna för de lagstadgade uppgifterna och kostnaderna för församlingens övriga verksamhet tydligt åtskiljas från varandra.

Församlingarna ska täcka eventuella nedskärningar i den statliga finansieringen med avgifter inom begravningsverksamheten ([cirkulär 15/2024](#)). Om det med avvikelse från anvisningarna i cirkulär 15/2024 fattas beslut om nedskärning av den statliga finansieringen enligt den pågående beredningen, uppnås på hela kyrkans nivå en situation enligt rekommendationen där kostnaderna för begravningsverksamheten täcks kalkylmässigt med statlig finansiering och avgiftsintäkterna från begravningsverksamheten så att avgiftsintäkterna i genomsnitt täcker hälften av kostnaderna för begravningsverksamheten.

Kyrkoskatteintäkterna ska användas för utgifter för församlingens egentliga verksamhet. Behovet av diakonalt stöd har ökat i samhället, vilket har lett till att antalet personer som behöver ekonomisk hjälp har ökat inom församlingarnas diakoniarbete. Det ökade behovet av diakonalt stöd bör beaktas i nästa års budgetanslag.

För gravvårdsfonder upprättas budgeten i tillämpliga delar på samma sätt som församlingens enhetens budget. Om fonden uppvisar ett betydande under- eller överskott redogörs i budgeten för hur situationen ska balanseras ([cirkulär 18/2023](#)).

De eventuella nya fördelningsgrunderna för statlig finansiering, understöd för vård av det kyrkliga kulturarvet, kalkylerade kulturarvskostnader samt uppföljning av hur målen för klimatneutralitet nås baserar sig alla på uppgifterna om församlingarnas byggnader och värdeföremål i objekt- och värdeföremålsregistret i Basis-systemet. Det ligger i församlingens intresse att alla uppgifter som behövs för beräkningen har sparats i systemet.

Utöver att uppgifterna i kyrkans riksomfattande kulturarvs- och fastighetsförvaltningssystem Basis är korrekta är det av största vikt att församlingarna noggrant följer Kyrkostyrelsens anvisning om kostnadsfördelning. Revisorerna påminns om att granska om församlingen har bokfört kostnaderna enligt anvisningarna och om den har fört in alla nödvändiga fastighetsuppgifter i fastighetsförvaltningssystemet Basis.

De ekonomiska församlingens enheternas budgetar för 2024 upprättas i enlighet med budgetanvisningen ([cirkulär 24/2022](#)). För små församlingars behov har det tagits fram en budgetmodell för Mallby församlingens budget som kan utnyttjas vid upprättandet av budgeten. Närmare anvisningar och modeller finns i [Sacrista](#): Budgeten är ett offentligt dokument som publiceras på församlingens webbplats som ett separat dokument.

Mer information: ekonomiplaneringschef Johanna Simpanen, johanna.simpanen@evl.fi

Kyrkostyrelsen

Pekka Huokuna
kanslichef

Pirjo Pihlaja
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334